

3.6.3; 64a (גופא אמר רב יהודה) → 65b (אף בשחקו)

1. איש אהב חכמה ושמח אביו ורעה זוגותו ואבד הון: משלי כט, ג
 2. וידר ישראל נדר לה' ויאמר אם נתן תתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריהם: במדבר כא, ב
 3. יש בוטה כמדקרות חרב ולשון חכמים מרפא: משלי יב, יח
 4. ותחללנה אתי אל עמי בשעלי שערים ובפתותי להם להמית נפשות אשר לא תמונתה ולחיות נפשות אשר לא תחיינה בכזבכם לעמי שמעי כזב: יחזקאל יג, יט
 5. לכן שמעי נא זאת עניה ושכרת ולא מיין: ישעיהו נא, כא
 6. גאונה אפיקי מגנים סגור חותם צר: איוב מא, ז
 7. אחי בגדו כמו נחל כאמיק נחלים ועברו: איוב ו, טו
 8. וראו אפיקי מים ויגלו מוסדות תבל מגערתך ה' מנשמת רוח אפך: תהלים יח, טז
 9. ואקבצם אל הנהר הבא אל אחוא ונחנה שם: מים שלשה ואבינה בעם ובכהנים ומבני לוי לא מצאתי שם: עזרא ח, טו
 10. ויחזו ה' את ריח הציחח ויאמרו ה' אל לבו לא אסוף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעריו ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי: בראשית ח, כא
 11. תנו שכר לאובד ויין למרי נפש: משלי לא, ו
 12. ועבדתם את ה' אלהיכם ויגד את לחמך ואת מימך והסרתי מחלה מקרבך: שמות כג, כה

I. Protracted tangent regarding imbibing of spirits – limitations and solutions

- a. Context: רביעיית יין איסור הוראה (see p. 53) but not re: שכירו ולקטו (approved" of שמואל re: ר"נ
- i. ר"נ recanted - (v. 1) דברי חכם "selective" acceptance **לבא** challenged
- b. (תפילתו תועבה) – rejected – שיכור, accepted; if בדיעבד, שתוי, if not **דבה בר הונא** even shouldn't say תפילה שתוי
- i. Distinction: if able to speak before king – שתוי – (תפילתו תפילה) – שיכור – (תפילתו תועבה) –
1. Tangent: one who gets a windfall should invest in a ספר תורה (e.g.) to maintain the rest (v. 2)
- a) Examples (of "windfall"): inheriting wife's estate, מציאה, מחזיק בנכסי הגר
- c. Recovering: from being drunk – sleep or walking a מיל
- i. Limitation (ר"נ): only if he drank רביעיית פסחים; if more – both sleep and walking extend his stupor
- ii. Challenge: ר"ג on the donkey – תוספתא פסחים ב: טו
1. Foods: he picked up cake from the road (אין מעבירין על האוכליון) even though it was after פסח
- a) דשב"י this only applied before בנות ישראל were suspect of כישוף – only on whole loaves, not crumbs
- i. Challenge: v. 4 implies that they would perform כישוף on crumbs
- ii. Answer: that refers to the fee they would charge, not the vehicle for their witchcraft
2. Traveler: he gave it to traveler (assuming him to be non-Jew) → we follow רוב הולכי דרך
- a) And: → חמקן of a non-Jew is permitted after פסח
3. התרת נדרים. someone approached him, asking him to be מתיר נדר
- a) ד"ג noted that he had drunk Italian wine and couldn't be מורה
- i. Therefore: the petitioner should walk behind them until the wine "left them" (→) (דרך מפיג יין)
- b) Subsequently: they rode 3 מיל (מיל of walking ::1), he sat and annulled נדר, teaching that:
- i. יין איטלקי is stronger than other wines
- ii. הוראה. someone who is drunk may not be מורה הוראה (see שמואל's words above)
- iii. התרת נדרים. may be done while seated
- iii. Answer: riding is different than walking (which does increase inebriation if he had more than רביעיית יין)
1. Note: if so, per ר"ג, ר"נ could have annulled vow while riding (or standing or walking)
- a) Answer: this is a מח' תנאים – if חרטה התרת הנדר require חרטה, which demands greater focus (→sitting)
- b) Support: report that ר"ג quoted the petitioner v. 3 – implying that he required חרטה (→he sat)
- d. דאבי"ע would be able to exempt everyone from דין, per v. 5 (as שכורים)
- i. Challenge: שכור is fully liable for everything he does, except that he is פטור from תפילה
- ii. Answer: that is the exemption to which ראב"ע referred
1. חנינא. only liable if he isn't as drunk as לוט (בר' יט); if that drunk, he is exempt from everything
- e. תמילה. value of not praying when drunk (vv. 6-8); should "sleep it off"; should not pray for 3 days after journey (v. 9)
- i. Tangent: necessity of full clarity when studying and praying ("בצר אל יורה", perhaps from ספר בן-סירא)
- ii. Tangent: main study takes place during the day – possibility of "paying back time" from night
- f. Praise: for someone who is appeased through wine – like מבול ה' after (v. 10)
- g. יין (יין::סוד:70) ע' זקנים secrets come out – but someone who can keep a secret while drunk is like זקנים יין
- h. Wine: should be used to comfort mourners and "pay off" רשעים in this world (v. 11)
- i. Sign of blessing: if wine is spilled like water (v. 12)
- j. אילעא. ד' man defined via 3: כוסו (behavior when drunk); כיסו (charity/response to wealth); כעסו (restraining anger)
- i. Some say: שחקו – how he "recreates"